

III MONITORING PROCESA USVAJANJA NOVIH ZAKONA

Narodna skupština Republike Srbije usvojila je izmene i dopune Zakona o javnom informisanju i medijima. Do izmena je došlo neposredno nakon izmena Zakona o privatizaciji koje su predvidele, između ostalog, i obaveze subjekata privatizacije da u roku od mesec dana dostave Agenciji za privatizaciju nove fer procene tržišne vrednosti kapitala sa presekom na dan 31. decembra 2014. godine. Inicijalne nedoumice oko toga da li se ovakav zahtev odnosi i na medije razrešila je Agencija za privatizaciju pozivom izdavačima neprivatizovanih medija da dostave novu procenu vrednosti do 19. juna. Kako je zakonski rok za privatizaciju isticao 1. jula, to je postalo jasno da je privatizacija u tom roku postala apsolutno neizvodljiva, odnosno izmena Zakona o javnom informisanju i medijima neophodna.

Izmenama člana 142. Zakona o javnom informisanju i medijima precizirane su odredbe o kontinuitetu u proizvodnji medijskih sadržaja i pomereni rokovi vezani za privatizaciju. Propisano je da se kupac medija obavezuje da obezbedi kontinuitet u proizvodnji medijskih sadržaja od javnog interesa u periodu od 5 godina od dana zaključivanja ugovora o prodaji kapitala, kao i da se druge obaveze kupca koje su predviđene ugovorom mogu odrediti u trajanju od pet godina od dana zaključivanja ugovora o prodaji kapitala. Takođe, uvedene su odredbe koje preciziraju to na šta se odnosi obaveza „obezbeđivanja kontinuiteta”, posebno za svaku vrstu medija. Za elektronske medije predviđeno je da se ova obaveza ostvaruje održavanjem udela programskog vremena u skladu sa programskom šemom koja je važila u periodu od 12 meseci pre dana stupanja na snagu Zakona, odnosno udela informativnih, obrazovnih, naučnih, kulturno-umetničkih, dečijih, zabavnih, sportskih i drugih programskih sadržaja od javnog interesa na pojedinim jezicima nacionalnih manjina u skladu sa programskom šemom koja je važila u periodu od 12 meseci pre dana stupanja na snagu Zakona. Za štampane medije, obaveza „obezbeđivanja kontinuiteta” ostvaruje se održavanjem uređivačke koncepcije koju je usvojio nadležni organ izdavača a koja je važila u tom mediju u periodu od 12 meseci pre stupanja na snagu Zakona, a za novinske agencije - proizvodnjom, prometom i emitovanjem informacija od javnog interesa o zbivanjima u zemlji i svetu. Monitoring poštovanja obaveze „obezbeđivanja kontinuiteta” vršiće Agencija za privatizaciju na osnovu nalaza sudskog veštaka, koji se dostavlja najmanje jednom godišnje tokom 5 godina, koliko traje praćenje ispunjenja obaveza. Zakon dalje predviđa da se postupak prodaje kapitala obustavlja a kapital deli putem besplatnog prenosa akcija zaposlenima, ako javni poziv za prodaju kapitala izdavača ne bude objavljen do 1. jula 2015. godine. U slučaju da je javni poziv objavljen do 1. jula, a privatizacija ne uspe do 31. oktobra, postupak se takođe obustavlja i vrši se prenos besplatnih akcija zaposlenima. Podzakonskim aktom Vlade Srbije bliže se propisuje prenos akcija zaposlenima. U oba slučaja, ako zaposleni ne prihvate prenos besplatnih akcija, medij prestaje da postoji i briše se iz Registra medija, a odluku o promeni delatnosti ili ukidanju izdavača donosi njegov osnivač.

Izmenama člana 143. predviđena je zabrana finansiranja iz javnih prihoda izdavača medija za koje nije objavljen javni poziv za prodaju kapitala do 1. jula 2015. godine ili za koje je poziv objavljen do 1. jula ali do 31. oktobra nije prodat kapital. U prvom slučaju, zabrana finansiranja iz javnih prihoda važi od 1. jula, a u drugom od 31. oktobra. Ova zabrana ne odnosi se na projektno sufinansiranje. To logično može da se odnosi samo na one medije čiji kapital nije prodat, ali koji jesu privatizovani prenosom besplatnih akcija zaposlenima. Izmene člana 146. propisuju alternativne rokove prestanka važenja Zakona o Javnom preduzeću Novinska agencija Tanjug, i to 1. jula ako do tada nije objavljen javni poziv, ili danom zaključenja ugovora o prodaji, a najkasnije 31. oktobra ako do tada kapital Tanjuga ne bude prodat. Rok za prestanak važenja Uredbe o Saveznoj javnoj ustanovi Radio-Jugoslavija je fiksiran je na 31. jul 2015. godine, dok će pravne posledice prestanka te ustanove urediti Vlada Srbije svojim aktom. Ovo praktično znači da Radio-Jugoslavija neće ići u postupak privatizacije, a šta će se s njom dalje dešavati ostaje da se vidi.

Iako je usvajanje ovakvih izmena praktično uzrokovano još jednim, ko zna kojim po redu, probijanjem propisanih rokova za privatizaciju, usvojen tekst pokazuje da je Vlada, koja je izmene i predložila, odlučna da posao završi do kraja, makar i po cenu da se veliki broj državnih medija ne privatizuje, pa čak i da se njihove akcije ne prenesu besplatno zaposlenima već da se ti mediji jednostavno ugase. Na kraju, najveći krivci za takav ishod biće upravo oni koji su iz različitih razloga duže od decenije privatizaciju opstruisali.